

Tõstamaa Tuuled

Tõstamaa valla
ajaleht
Nr. 9(32)
september
1998

Vallapäevadeks ilmus "Tõstamaa valla aastaraamat 1997"

Augustikuu keskpaigas peeti Tõstamaal järjekordselt vallapäevi. Reedest püha-päevani oli ettevõtmisi igale eale ning pea igas valla kandis. Tõeline üllatus oli valla aastaraamatu ilmumine. Selle pani kokku arendus- ja keskkonnanõunik Raine Viitas, kujundas arvutispetsialist Dimitri Mehhovits.

Aastaraamatule tegi kaastööd 23 tõstamaalast. Suur töö on kaante vahele jõudnud. Et tegu on esimese sellelaadse trükisega, tuleb tegijaid eriliselt hinnata. Järgmist juba lihtsam teha. Aastaraamat ei ilmunud suures tiraazis, müügile tulevad üksikud eksemplarid. Kuid kättesaadav on see kõigile raamatu-kogudes, koolides ja vallavalitsuses. Üks vajalik ja ka silmale ilus raamat.

Möödunud aastal avati vallapäevad aleviku kõige kõrgemal künkal, et end mitte korrata, tuldi tänavu kokku keset alevikku. Laste laulule ja lugemistele järgnes pasunakoor ja pritsimeeste show.

Pasuna- ja pritsimeestest on Tõstamaal alati lugu peetud ning seekord mindi marsihelidega päästeameti õuele, kus

mängiti maha tulekustutamise ajalugu. Oli tuld, vett ja vahtu - ilus sissejuhatus vallapäevadesse. Ning enam kui ööpäevaks jäid taevaluugid kinni.

Laupäeva hommikul algas esimene turupäev Tõstamaa ajaloos. Küll oli uudistajaid, müüjaid aga vähevõitu. Efektne oli vardasse aetud priske sigudik, mis küpses tulel. Ja see söödi kõik ära.

Enne, kui seltsimaja ukсед lahti tegi,

räägiti vallas üldplaneeringust. Vallajuhid kuulasid elanike arvamusi, kuidas peaks elu ühes mereäärses vallas edasi minema.

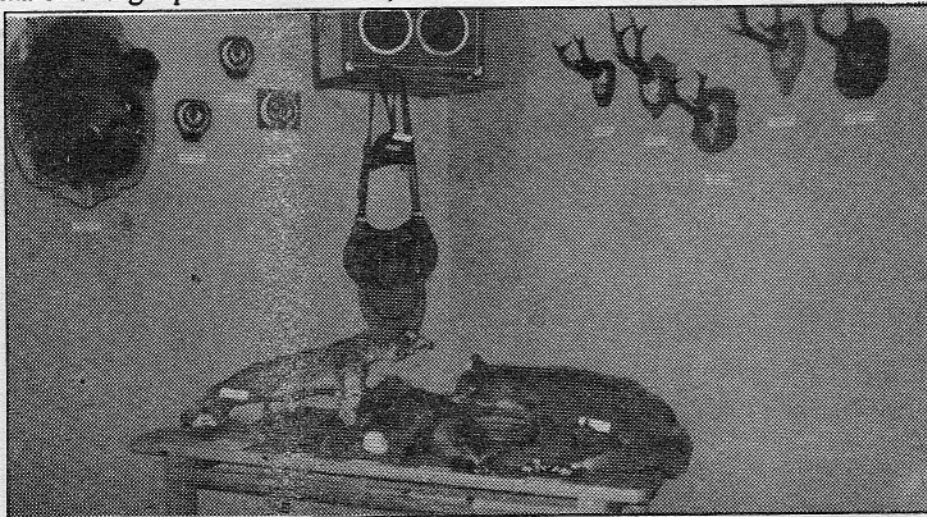
Näitusteks jäi seltsimaja kitsaks, raamatukogust tuli ruumi lisaks võtta.

Vallapäevade traditsioon juba, et suures saalis näeb Epp-Maria Kokamägi maale. "Taevas ja pilved" oli seekordse näituse pealkiri. Õmukestest sügav-siniseni pilved põldude ja mere kohal. Selle suve pilved. Kunstnikepaari Sepamaa talu võitis möödunud aastal valla heakorrakonkursil ühe esikohtadest.

Et metsas ikka loomi (ja missugu-seid) on, näitasid jahimehed. Sarvi, topiseid ja nahku oli kümnete viisi.

Üllatavalt rikkalik oli kaitseliitlaste väljapanek. Relvi ja varustust mitmest armeest. Peale selle palju koduloolist: esimene eestikeelne piibel (1739), inimese- ja hobusepasse, vanu ajalehti ... ning vanaaegne valla rahakast, mille lukustushoobade rägastik oli töökorda tehtud. Keset harjutussaali oli ajahambast puretud kunagine uhke kirikuskäimise saan.

(järg lk2)

Nurgake jahimeeste näituselt.

Vaike Hang tutvustas oma välja-panekuga Tõstamaa suuri kive Eesti ürglooduse raamatus. Igal suurel kivil, nagu inimesel, nimi ja kõik nad mõõdetud, pildistatud, kaardile kantud. Enamuse sellest tööst vallas teinud Vaike ise.

Toruga grammofon, mis kuidagiviisi häältkki tegi, kutsus vaatama kahe Kastna pere - Tohvri ja Kiisa - sugupuid. Helmi Tohver on aastaid uurinud nii isa kui ka emapoolset suguvõsa, korraldanud kokkutulekuid. Isapoolsel sugupuul on 690 lehte, kus igal nimi. Kui möödunud aastal bussi ekskursioon tutvustas algul aleviku kunagist peatänavat - mõisast Väratisse, siis seekord sõideti läbi Metsa tänava nn. Proletariaadi uulitsa

mõisasse äsjaavastatud laemaale vaatama ja sealt Seliste poole. Teel põigati sisse Tõrvanõmme tallu, kus kasvab võimas mänd (looduskaitse all) ning kus on kõige rikkama eesti verd naise Anna Tõrv-Murdocki juured. Edasi viis tee Seli ja Pootsi-Kõpu kirikusse, Munalau sadamasse ...

Õhtupoolikul mängisid seltsimaja ees pasunapuhujad. Rein Vendla oli toonud mängumehi, -naisi Suure-Jaanist, Pärnust ja muidugi Tõstamaalt. Terve alev kõlas vastu. Õhtul laulis Tõstamaa kirikus Rahvusmeeskoor. Sellist laulu pole Tõstamaa kirik kunagi kuulnud. Ja ometi jäi okas kurku: kuulajaid võinuks rohkem olla, sest piletid olid väga odavad. Kuhu jäi noorem rahvas? Päeva lõpetas pidu

lauluväljakul.

Lausvihmas avati mälestuskivi Tõstamaal sündinud Vabadussõja polguülemale kolonel Aleksander Seimanile. Seimani sõjameheteest ja elust rääkis kaitseministeeriumi nõunik Hannes Walter. Et kolonel Seiman osales vabadussõjalaste (vapside) liikumises, siis kõneleja lõpetas: 1940.aastaks oli Eesti riik leppinud Seimaniga ja Seiman Eesti riigiga. Nagu selle kinnituseks õnnistas viimasena vaimulikest mälestuskivi pühitsetud veega ülempreester Emmanuel Kirss - mees, kes mattis president Pätsi. (Nagu enamuse Tõstamaa kihelkonna inimesi, olid ka koloneli vanavanemad siirdunud apostlik - õigeusku.)

Vaatamata päris halvale ilmale oli autoderivi Kastna surmuaiia juures pikem kui kunagi varem ja kalmistuteenistus peeti ära. Tõstamaal toimus see kirikus.

Vallapäevade lõpetamise ajaks keeras taevataat kinni vihmakraanid ja lapsed said murul tantsida, laulda. Lõpusõnad ütlesid kaks vallavanemat: eesti keeles kõneles Tõstamaa oma, inglise keeles Mustassaari vallavanem Soomest, kes oli tulnud sõprusvalla pidustusi vaatama. "Teeme tuleval aastal jälle" ja sellele järgnes tugev aplaus. Niisugused nad olid - Tõstamaa vallapäevad 1998.

Andrei Udu

Tõstamaal, 19. August 1998

Vallavanem tänas lillekimbuga näituse autoreid. Pildile on jäänud Helmi Tohver.

Tõstamaalane olla on uhke ja hää...

Jah tõesti! Nii vahvaid vallapäevi osatakse korraldada vaid Tõstamaal. Kuna mina ei kuulunud ühegi ürituse organiseerijate hulka, siis võtan endale õiguse kõrvaltvaataja hinnangule.

Et üritusi oli palju ja valikuvõimaluse pakkumise eesmärgil nad ka osaliselt kattusid, siis peatun minu jaoks eriti muljet avaldanud kahel ürituste rühmal: need, mis mõeldud lastele ja süvakultuuri valdkonda kuuluvad.

Võrreldes möödunud aastaga, oli väikeseid joonistajaid seltsimaja juurde kogunenud tunduvalt rohkem. Kuid võrratud mängujuhid Sirli Väara ja Anu Randmaa oma sõbraliku ja tasakaaluka abiga suutsid

pisikesed sagijad varsti asjalikule "kriidikulutamisele" suunata. (Järg lk3)

Unustamatu mulje jätanud Eesti Rahvusmeeskoor

Kunstnik emaga

Meeldivaks üllatuseks olid teravmeelsed tänukirjad, millega lapsed alles kodus edasi tegutsedes vahva kuke omanikuks said. Lasteüritused

jätkusid kasvataja Õie juhendamisel lõbusate võistlus-mängudega lasteaias õuel - osavõtu eest sai suu kommimagusaks iga laps. Tore oli! Ja need lugematud tantsud - laulud Tiia Schäri juhtimisel! Kogu see kirev rahvariies lasteseltskond pakkus silmailu kõigile külalistele.

Tujutõstvalt särtsakalt esinesid õhtusel simmanil Paisjärve ääres liikumisrühmad - eestvedajaks Ene Lehtsalu.

Usun, et kõik need, kes noormeeste ja neidudena ükskord Tõstamaalt kaugemale tarkust nõutama lähevad, ikka meenutavad toredaid lasteüritusi ja peavad

südamets kalliks väikest kodualevit luidete ja mere vahel.

Süvakultuuri vallas tahaks meenutada hea sõnaga Epp - Maria Kokamäe näitust ja isiklikku kohalolekut

seltsimajas ning Rahvusmeeskooori kontserti Tõstamaa kirikus.

On lihtsalt vaimustav, et nii suure nimega kunstnik, nagu seda Kokamägi on, oma osalusega meie tagasihoidlikku kodukohta austab. Soovime teda ikka ja jälle järgmistel vallapäevadel kohata ja austada.

Arvan, et Rahvusmeeskooori kontsert Tõstamaal oli esmakordne. Need laulud ja kiriku harukordne akustika - selle tulemusena tekkinud kontserdimuljete kirjeldamiseks minul sõnavara napib ja sellepärast kasutan tänapäeval väga levinud omadussõna - fantastiline!

Loodan, et paljudest teistest huvitavatest üritustest kirjutavad teised, sest nad kõik on kiitmist väärt. Lõpetuseks soovin kõigest hingest meie ainulaadsete vallapäevade jätkumist, sest nende käigus tunded uhkusega kui vahva on olla tõstamaalane.

Ühe tõstamaalase vaatenurka tutvustas
Evi Liiv

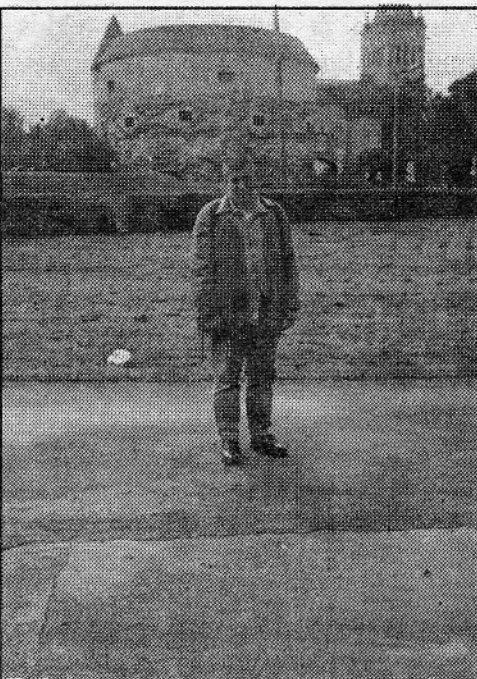
Salaarmastus - Tõstamaa

Poolviltused, läbi sügisilvede tungivad päikesekiired langevad valguselaikudena kustundroosakale pargimurule.

Selline sügisõhtupoolikune päike ei soojenda kuigivõrd, kuid mõtted ja mälestused mõõdunud seiklusrikkast suvest sarnanevad päikesega, mis kord lõputusse kaugusse sulava horisondi kohale rippuma jääb.

On rõõm tõdeda, et mõtted ja mälestused, mis sellest suvest hinge on jäänud, seostuvad sellise võrratu kohaga nagu seda on Tõstamaa. Siin võib üha uuesti ja uuesti kogeda puhast looduserõõmu ning tajuda inimeste koduarmastust ja piiramatu külalislahkust. Tõstamaast hoovab hävimatut elujõudu, mis sellest imearmsast paigast ühe Eestimaa hingelisema kodukooha teeb. Olen märganud, et olles Tõstamaal, saavad mõtted kanduda sinna, kuhu püüdleb hing, kus tahaks olla. Kirjutades neid ridu tunnen nüüdki ennast järsku nagu uuesti ärganuna, hoopis teistsugustest

mõtetest täidetuna. Selliseid mõtteid lugedes tekib tunne nagu paistaks Tõstamaa äranõitunud paigana, sisaldades rõõmu ja pehmust, mis seda

Tõstamaa või Tallinn???

kogenud inimest oma vaikivas ja pehmes lummuses hoiab. See on nagu imepärane suletus, millest iial välja ei pääse. Ja kas see olekski vajalik

Ei ole võimalik ühes kirjattükis üles täheldada neid tundeid, mis mul on tekkinud Tõstamaa vastu. Seega olen otsustanud tegutseda praktilisemalt ning koos oma mõttekaaslastega loonud seltsi, mis tulevikus igati Tõstamaa ja sealse rahva arengule ja heaolule kasuks peaks tulema. Millega täpsemalt tegu, üritan "Tõstamaa Tuulte" meeldiva kollektiivi abiga lähitulevikus ka avaldada. Kel kannatust vähem, võib informatsiooni saamiseks pöörduda prl. Kairi Kuur'i poole, kes suurima heameelega infot jagab.

Jään vist igaveseks natukene kannatama, et Tõstamaa on haaranud kogu mu olemuse - selles pole kahtlustki ja see on vältimatu.

06.09.98.

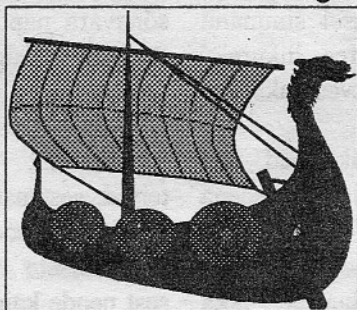
Meeldivate kohtumisteni!

Tõstamaa sõber *Taivo*

Kohtumine kuningapaari ja presidendiga

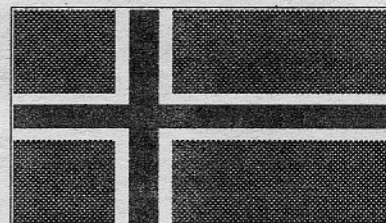
Esimese koolipäeva avaaktusel teatas direktor, et norra keele õppijatel on võimalus minna tervitama Norra kuningat ja kuningannat. Samal päeval kell 11 astusid minejad bussi. Õpilasi oli vaid kuus, kuid need, kes käisid, ei kahetsenud.

Pärnus saime kokku direktor Toomas Miti ja õpetaja Trond-Erik Sundvoriga. Meil oli kaasa võetud üks suur ja kolm väikest Norra lippu ning norrakeelne loosung "Norra keele õppijad Tõstamaalt tervitavad kuningat ja kuningannat". Oma plakati ja lippudega asusime Pärnu raevoja

ette seisma. Peagi tulid kohale Norra ajakirjanikud, fotograafid ja filmimehed. Nad küsisid, miks me soovime õppida nende emakeelt ja kas me oleme ka käinud Norras.

Siis astusid linnavalitsusest välja president ning kuningapaar. Kui nad märkasid meie loosungit, tulid meiega rääkima ja meid tervitama. Kui kuningas ja president meil kätt surisid ning meiega juttu rääkisid, läksid kõik fotograafid peaagu "segaseks". Nad rüsesid ja klõpsutasid võidu. Ühel meie kooli õpilasel olid küüned siniseks värvitud

ning kui president teda kätles, küsis ta: "Kus siis must ja valge on?" Peale paariminutilist rääkimist astusid kuningas ja president edasi Rüütli tänava suunas, mis oli tihedalt rahvast täis. Tagasi koju sõites tuli pikka aega tiirutada, sest kesklinna tänavad olid liikluseks suletud. Selline oli meie esimene koolipäev, mis jääb vist küll kauaks ajaks meelde.

Maarja Lühiste

Kooliplatsil kaevati lahti haud

Augustilõpu põnevaim uudis oli kahe mehe säilmete väljakaevamine kooliesise platsi alevipoelses servas. Just seal, kus algab kõnnitee. Vanemad inimesed sellest hauast ühtteist teadsid, keskealised olid näinud seal mõnikord vilkuvat küünalt, nooremad aga käisid midagi aimamata mööda: nemad polnud kuulnudki sõjasuvest 1941 Tõstamaa vallas.

14.juuni küüditamine, kus tollases Seliste vallas kisti kodudest 15, Tõstamaa vallas 6 ja tänases Tõstamaa piirides olevas Vaiste mõisas 2 inimest, pani eesti rahva sõda ootama. 22.juunil tungisid saksa väed üle piiri ja liikusid algul kiiresti ida poole. 1.juulil vallutasid sakslased Riia. 3.juulil andis Stalin käsu jätta taganemisel maha põletatud maa. Et 4.juuli õhtul lahkusid Tõstamaa vallas olevad Vene piirivalvurid ja õhuvaatlejad ning võimumeeste perekonnad olid pagenud Venemaale, siis oli karta põletajaid. Põletajate vastu tekkis Omakaitse. 5.juulist oli võim nii Seliste kui Tõstamaa vallas Omakaitse käes. Samal päeval

alustas hävituspataljon Pärnust tanketi toetusel Rammuka küla mehe Villem Kuusiku juhtimisel teekonda Tõstamaa karistamiseks. Selistes põletati talumaja, alevikus elamu Varbla mnt. Ja Ringi tänava nurgal. Põletajad põgenesid kiiruga Varbla poole. Sakslased jõudsid Pärnusse 8.juulil. Järgmisel päeval sõitis üks auto läbi Tõstamaa Varblasse ja tagasi. Nüüd tekkis rindepilt, kus sakslased olid Pärnus, venelased Vatla mõisas ning kahe vahel oli Omakaitse. Virunal pidas Tõhela Omakaitse 3 nädalat kinni hävituspataljoni.

1.augustil hakkas Vene regulaarvägi järjekordselt üritama Pärnu tagasivallutamist. Tõstamaale tungiti peale Varbla ja Kalli poolt. Peale Viruna toimus lahing ka Lepaspea teeristil. Pühapäeval, 3.augustil jõudsid punased alevikku. Teel Tõhela tapeti 11 inimest. Peamiselt vanurid. Niipalju sõjasuve kohalikku ajalugu.

Lahtikaevatud hauas puhkasid lahingutest osavõtnud Läänemaa mehed Endel Savimaa (sünd.1920) Paatsalust ja Aleksander Ristikivi

Pivarootsist (sünd.1917). Viimane oli kirjanik Karl Ristikivi onupoeg. Mõlemad langesid 3.augustil. Kus just, ja kuidas mahed langesid, seda tahaks teada. Ja kes kohalikest meestest nad matsid? Ootan kirju sõjasuve 1941 ja põgenemise 1944 kohta.

Et Tõstamaa vallalehte saadetakse sugulastele ja tuttavatele Rootsis ja Kanadas ning selle koopiad rändavad mõlemas suunas üle Atlandi, siis teretulnud on kirjad väljamaalt. Minu aadress lihtne: 88101 Tõstamaa.

*

Kui nõukogude ajal kümme aastat peeti plaane ja võeti hoogu koolilastele jalgte ehitamiseks ning hauale veeti koorem kruusa, siis tänane Tõstamaa vallavalitsus kaevab langenud mehed hauast välja, sest Euroopas haudadel ei kõnnita. Ning koolitee kõige ohtlikumat kohta enam ei ole. Selle asemel on kena jalgte jõe ja põlispuude vahel. Asfalteeritudki juba.

Andrei Udu

Vaatame tulevikku ...

Vallavalitsuses on kõigil võimalus tutvuda maakonna planeeringuga, aga kuidas on lood valla planeeringuga?

Siiani on koostatud ülevaade olemasolevast olukorrast ning püütud selgeks teha, mis on meie puudused ja võimalused, tugevused,

nõrkused. Nendest olen lühidalt kokku pannud lähemad eesmärgid, st mida tuleks esmajoones tegema hakata.

Numbrid ei näita kindlat tegutsemise järjekorda, samuti ei ole nimekiri täielik. Seepärast olen tänulik, kui saadate ettepanekud,

igasugused täiendused valla valitsusse, et ei jääks ükski teema puudutamata. Mida rohkem ettepanekuid tuleb, seda kindlamalt teab ka planeerida, kuhu poole liikuda.

Raine Viitas
vallavalitsus

Elamu ja kommunaalmajandus

Katlamaja

1. Kaugküttesüsteemi vajalikkusest ja võimalustest uuringute tegemine ning alternatiivide leidmine

Veevärk

1. Tõstamaa veeprobleemi lahendamine
2. Kahe kanalisatsioonikollektori välja ehitamine (Varbla ja Pärnu suunas)
3. Igale puurkaevule omaniku leidmine, kasutute puurkaevude tamponeerimine
4. Veetrasside rekonstrueerimiseks kava koostamine
5. Tõhela puhasti rekonstrueerimine
6. Pootsi kooli puhasti rekonstrueerimine
7. Tõstamaa puhastusseadme, ülepumplate, veevarustussüsteemi varustamine kaugvalveseadmetega
8. Puhastusseadmete tööefektiivsuse kontrollimine

Jäätmemajandus

1. Jäätmemajanduse arengukava koostamine, st tuleb leida lahendus igasugustele jäätmetele
2. Jäätmekäitluseeskirja kehtestamine, mis kehtiks kõigile valla elanikele ja asutustele
3. Keskkonnaohtlike objektide likvideerimine
4. Vana prügimäe sulgemine ja uue prügikogumisplatsi rajamine

Puhkemajandus, turism

1. Valla loodusväärtuste, vaatamisväärsuste kohta infopanga koostamine ja selle levitamine
2. Võimalike valla puhkealade määratlemine
3. Puhkealade eest hoolitsemise kava koostamine
4. Keskkonnakaitsealuste objektide, ajaloo-, arhitektuuri ja muinsuskaitsealuste ja muude objektide tähistamine
5. Viidasüsteemi loomine
6. Puhketalude loomise soodustamine

7. Koostöö loomine erinevate majandusharude vahel
8. Ühtse turismisüsteemi loomine

Ettevõtlus

1. Valla ettevõtluse projekti koostamine
2. Vallale reklaami tegemine
3. Olemasolevate tootmishoonete ära kasutamine
4. Vanale tööstuskaupluse hoonele kasutuse leidmine
5. Väikeettevõtluse toetamiseks süsteemi loomine
6. Mitme valla peale ettevõtlusnõuniku palkamine
7. Valla ettevõtjate ühenduse loomise algatamine
8. Valla ettevõttereistri koostamine
9. Sidemete loomine erinevate sõprusvaldadega
10. Rannikupiirkonnas (Manijal) lambakasvatuseks projekti koostamine

Kultuur

1. Paikkondliku kultuuritraditsioonide loomine, säilitamine ja taaselustamine lähtudes kohalikust eripärast
 - Tõstamaa Vallapäevad, ülevallalised ettevõtmised, osalemine maakondlikel üritustel
 - Valla muuseumi loomine (vana tööstuskaupluse aita)
 - Pasunakoor, segakoor, tantsurühmad, näitemäng
 - Endiste kultuuriseltside tähtpäevade tähistamine valla eri piirkondades
 - Turism (talukultuur)
 - Valla kultuuri teadmik (ülevaade ajaloost, kultuuriasutused ja kollektiivid, seltsid)
2. Kultuuri elavdamine valla erinevates piirkondades
 - Valla kultuurkapitali asutamine kultuurisündmuste finantseerimiseks
 - Külakultuuri toetamine
 - Vabatahtlike-aktivistide leidmine

- Kohapealsete eestvedajate väärtustamine – suurem motiveeritus
- 3. Olemasolevate kultuuriasutuste säilitamine – korrastamine. Kultuuriasutused kui valla peegel!
- 4. Professionaalsed kultuurijuhid valda!
 - Erialase täiend- ja ümberõppe võimaldamine kultuuritöötajatele
 - Ringjuhtide tasustamine-premeerimine lähtuvalt tulemustest
 - Kultuuritöötajate töö moraalne, avalik ja materiaalne väärtustamine
- 5. Tihedam koostöö valla erinevate kultuuri- ja haridusasutuste vahel (huviharidus)
 - Noorteühendused
 - Laste töö-, spordi- ja puhkelaagrid
 - Asutuste juhtide korralised koosistumised
- 6. Omavalitsuste vaheline koostöö
 - Kultuurisidemete loomine erinevate valdade, kultuuriasutuste ja kollektiividega, seltsidega
 - ühisettevõtmised
- 7. Profesionaalsete kultuuri toomine maarahvani
 - Valla moraalne ja materiaalne toetus
 - Suuremate kultuuritegelaste kaasa haaramine kohalikku kultuuriellu
 - Maarahva kultuuritaseme tõstmine kooliõpetajate kaudu (täiendõpe)
- 8. Väliskontaktid sõprusvaldadega
 - Sõprussidemed erinevatel tasanditel
 - Isiklikud kontaktid
 - Keeleõppe stiimul
- 9. Vallaleht "Tõstamaa Tuuled"
 - Valla töö avalikustamine, kultuuri- hariduse ja spordielu kajastamine
 - Materiaalne tehnikabaas – arvuti, transpordivahend
 - Inimeste hoiakute muutmine – kujundamine positiivses suunas
- 10. Raamatukogud
 - Valla poolt suurem rahaline toetus raamatute ja muude väljaannete tellimiseks: seoses teoste kallinemisega on raamatukogu osatähtsus suurenenud
 - Arvutiseerimine – ühendus internetiga – avatud internetipunktide loomine raamatukogudesse
 - Tiptehnoloogia valla raamatukogudesse – lugemistoad
 - Raamatukogu kui külaelu kultuuri vahendav asutus – ringid, seltsid, psühholoogi vastuvõtutuba
- 11. Mänguväljakute, spordiväljakute tegemine lastele – noortele (kaasata kohalikke lapsi-noori)
- 12. Volikogu kultuurikomisjon olgu tööväimeline

Sport

1. Sportliku seltsielu käivitamine, sportlike eluviiside propageerimine, eestvedajate õpetamine ja julgustamine
2. Olemasolevate traditsioonide säilitamine
3. Erinevatel spordialadel harrastajate grupi iseseisev tegutsemine, oma ala propageerimine, järelkasvu kasvatamine, seltsielu
4. Tõstamaale jõusaali ehitamine, Tõstamaa Keskkooli juurde spordikompleksi ehitamine
5. Ujumise algõpetus
6. Erinevate alade klubide teke soodustamine
7. Veespordi propageerimine

Haridus

1. Valla ja ümbruskonna vajaduste kohta uuringu tegemine (missugust kutseõpet vajab vald?)
2. Täiskasvanute koolituse kohta uuringu tegemine
3. Huvihariduse andmine koostöös kultuuri- ja teiste asutustega
4. Infopunktide loomine raamatukogudesse
5. Õpetaja kaadrite analüüs, uute õpetajate ja erispetsialistide otsimine, nõustamiskeskuse loomine
6. Haridustöötajate täiend- ja ümberõppe võimaldamine
7. Eraldi õppeprogrammide sisse viimine kõrgkooli minejatele ja ellu astujatele
8. Keskkooli süvaõppe sisse viimine
9. Valla haridussüsteemi arengukava koostamine
10. Internaadi loomine
11. Koolile kõnnitee rajamine

Sotsiaalsfäär

1. Hambaarsti palkamine
2. Hoolekodule II korrus välja ehitamine
3. Abivajavatest vanuritest andmebaasi loomine
4. Töö otsijatest ja tööd pakkujatest andmebaasi loomine
5. Hoolekande ja ettevõtluse vahel koostöö loomine
6. Psühholoogi palkamine
7. Lastele laagrite korraldamine
8. Tugi- ja kasuperede välja selgitamine
9. Külavanemate valimine
10. Toimetulekutoetuse ühekordne maksmine täiendavaks toetuseks:

- Küttepuude, ravimite ostmiseks puuetega inimestele ja vanuritele
- Toetus toidukulude katmiseks lastele nii koolides kui lasteaedades
- Toetus lapse sünni puhul
- Toetus lapsinvaliidi tugi- ning kasuperedele
- Toetus üliõpilastele ning kesk-eriõppeasutuses õppijatele
- Matusetoetus
- Kooli lõpu toetus
- Üksikemadele toetus
- Koolitoetus (september)

Maa

1. Tõstamaa aleviku piiride (tiheasustusala) täpsustamine
2. Valla asutuste hoonete aluste maade munitsipaalomandisse taotlemine
3. Kastna kadastiku, Kastnas Seppama ranna, Ermistu järve ääres 2 maatüki, end. Vaiste sadama maa, Jaaguranna sadama munitsipaalomandisse taotlemine
4. "Miidu soo" munitsipaalmaaks taotlemine (aleviku elanike kõogiviljamaaks)
5. Perspektiivsete väikesadamate selgitamine

Kommunikatsioonid, teed

1. Nii riigi- kui munitsipaalteede korda tegemiseks kava koostamine (järjekord)
2. Asfalteerimist vajavate teede kohta kava koostamine
3. Teede korda tegemiseks korra loomine (materjal, maksumus)

Elekter

1. Energeetika arengukava koostamine (piirkondade kaupa)
2. Tuuleenergia kasutamise võimalikkuse uurimine

Looduskeskkond

1. Valla olulisemate loodusvarade, väärtuslike loodusalade kohta ülevaate koostamine (omandiprobleemide selgitamine)
2. Väärtuslike loodusalade säilitamiseks kava koostamine
3. Loodusvarade kasutuskava koostamine
4. Tõstamaa jõe taastamistöõde lõpetamine
5. Jõgede prahist puhastamine
6. Ermistu järve kinnikasvamise ärahoidmiseks projekti tellimine
7. Säilitamisele kuuluvate alade välja selgitamine

Vallavalitsuses on võimalik tutvuda kuni 5. oktoobrini Maakonna planeeringuga. Planeering koosneb viiest põhikaardist, kaartide seletuskirja köitest, planeeringu põhiköitest ja lähiaastate tegevuskava projektist. Igal valla kodanikul on õigus neid vaadata ja oma arvamused ka kirjalikult esitada.

28. septembril toimub Tõstamaa Seltsimajas planeeringu avalikustamine, kus rääkima tulevad mitmed planeeringu spetsialistid. On hea võimalus kuulata, mida plaanitakse maakondlikul tasemel.

Õnnitleme septembrikuu sünnipäevalapsi

*Meid sasib ja sakutab
aegade tuul,
rebides aastaid kui
lehti puult.
Kuid nii nagu puud
tormis püsima jäävad,
kestavad sinugi elu ja
päevad.*

Maria Soomets 91

Anastasia Vainula 91
Helmi Orgvee 88
Elikonida Vihm 83
Arteemi Odes 77
Linda Lõõbas 77
Veera Kiirats 76
Helmi Udu 75
Bruno Kiirats 74
Leida Grahv 74
Saida Maidlas 74
Hilda Lillepuu 74
Ailo Aaslaid 72

Arnold Nurm
Arteemi Pärnaluu 72
Meeta Leetmaa 72
Meida Klaas 71
Hillar Pirsi 65
Helga Randmaa 65
Salme Niitvähi 65
Helju Tõnissoo 65
Erika-Helene Ansu 65
Milvi Muldmaa 65
Arvo Lankus 60

Tervitame uusi vallakodanikke

Virve ja Meelis Lehola - tütar
Janeli 26.07.1998.a.
Ulvi ja Bronislav Rudnitski - poeg
Thomas 18.08.1998.a.
Ülle ja Edgar Juurik - poeg
Kuldar 30.08.1998.a.

**Kuumast suvest kuldsesse
sügisesse!**

ansamblitega:

**“Kuldsed linnid”
ja “U ja U”**

Tõstamaa Seltsimajas
laupäeval, 19. Septembril
kell 21.00.

pääse 30. EEK.

Tõstamaa Raamatukogu avatud:

E - R 10.00. - 18.00.
L 11.00 - 15.00.
P Suletud

Toimetus:

Lea Rannik
Ene Lehtsalu
Alo Adler

Tõstamaa Raamatukogu
Tõstamaa Seltsimaja
Tõstamaa Keskkool

tel. 96 184
tel. 96 172
tel. 96 231

Müüa ühetoaline korter Nooruse 4 - 1
Tel. (27) 43 1521 (Tartu telefon).

Müüa 2-toaline erastatud korter
Nooruse 1 - 9

Info tööaegadel tel. 79 944
õhtuti tel. 96 283
Margus

**Tervitan alanud kooliaasta
puhul
kõiki asjaosalisi.**

Juku.

